

Asia: VN/11908/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta (jakeluvelvoite)

Lausunnonantajan lausunto

1. Koko esitysluonnosta koskevat lausunnot

Maanvaalija Oy kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä.

Maanvaalija Oy on Atrian lihantuottajien tuottajaosuuskuntien Itikan ja Lihakunnan 2022 perustama yhtiö, joka toimeenpanee ja kehittää hiilensidonnan toimenpiteitä maankäytön ja taakanjaon sektoreilla. Maankäyttösektorilla käytössä olevia toimenpiteitä ovat metsien kasvuajan pidentäminen, kasvatusmetsien lannoitus, metsitys, kerääjäkasvin käyttö yksivuotisten viljojen aluskasvina ja nurmen siemenseoksen monipuolistaminen syväjuurisilla lajikkeilla. Mainittujen toimenpiteiden toteuttaminen on aloitettu 2023. Lisäksi Maanvaalija Oy on kartoittanut mahdollisuuksia aloittaa maanparannuskuitujen käytön, vettämisen, ennallistamisen ja ilmastorehun käytön osana vaikuttavia toimenpiteitä. Aloitetuille toimenpiteille on tehty ulkopuolisen todentajan toimesta perusurien määritykset ja hiilensidonnan kehittyminen todennetaan vuosittain. Toteutetut toimenpiteet varmennetaan riippumattoman kolmannen osapuolen toimesta.

1. Jakeluvelvoitteen joustomekanismiin mukaan otettavien toimenpiteiden ja todentamisen kriteerien tulevat olla selkeä. Lainsäädännön pitkäaikaisuus antaisi toimijoille mahdollisuuden investoida uusien toimenpidekohteiden käynnistämiseen ja laadukkaiden ilmastoyksiköiden tuottamiseen. Lain toivotaan olevan pitkäaikainen, maankäyttösektorin toimenpiteet heti mukaan ottava ja yli hallituskausia velvoittava, jotta positiiviset vaikutuksen ja toimenpiteiden tehokkuuden potentiaali saadaan käyttöön täysimääräisesti.

Päästövähennemien osalta tulee jakeluvelvoitteen joustomekanismeissa noudattaa hyviä käytäntöjä ja kriteereitä, jotka edistävät päästövähennemien korkeaa laatua.

2. Mitä mieltä olette ehdotetusta joustomekanismimallista?

Mitä mieltä olette erityisesti ehdotetuista hyväksymiskriteereistä, niiden toimivuudesta, todentamisesta, valvonnasta ja hyväksymismenettelystä?

2. Joustomekanismimalli on tarpeellinen ja se edistää kotimaisia ilmastotoimia. Maankäyttösektori on keskeisessä asemassa ilmastonmuutoksen torjunnassa ja sen potentiaali ilmastoyksiköiden tuotannossa on merkittävä. Maankäyttösektorin toimien mukaan ottaminen laajamittaisesti edistää ilmastotavoitteiden saavuttamista ja vaikuttavat maankäyttösektorin toimet on mahdollista saadaan heti käyntiin lainvoimaan tullessa. Maankäyttösektorin toimenpiteitä voidaan ottaa alussa mukaan laajamittaisesti ja mahdollisesti jatkossa jättää mukaan kustannustehokkaat ja vaikuttavimmat toimet. Näemme että markkinoiden tulee lopulta ratkaista toimenpiteiden kannattavuus.

Hyväksymiskriteerit, jotka luonnoksessa on mainittu, ovat osa alalla käytössä olevia hyviä käytänteitä. Maankäyttösektorin toimenpiteiden pysyvyys vaihtelee toimenpiteittäin, toimenpiteiden todentamiseen ja varmentamiseen on jo nyt tarjolla korkealuokkaista osaamista, mutta hiilivuodon välttäminen on haasteellista eikä mielestämme tähän voida tällä hetkellä vaikuttaa yksittäisen toimijan toimesta.

Maankäyttösektorin toimien 1 % osuutta on mahdollista korottaa maankäyttösektorilla olevan potentiaalin mukaisesti korkeammaksi. Nopeasti vaikuttavat ja varmat toimenpiteet maankäyttösektorilla ovat keskeisiä kotimaisten ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi ja jakeluvelvoitteen joustomekanismin täyttämiseksi. Metsätoimenpiteiden osalta on huomioitava myös kasvavat puun tuotannon kuutiomäärät, jotka palvelevat myös kotimaisen puun kysyntää.

Turvemaiden vettämisen ja ennallistamisen kohteiden mukaan ottamista tulisi myös harkita mahdollisuuksien mukaisesti. Suorista taakanjakosektorin toimenpiteistä innovatiivisen ilmastorehun käyttö lypsy- ja lihakarjalla tulisi olla toimenpiteissä mukana voimassa olevan lainsäädännön ja rehun hyväksytyn käytön mukaisesti. Maatalous- ja ruuantuotantosektorin mukaan saaminen myös tämän kautta osaksi jakeluvelvoitteen joustomekanismia takaa yhdenvertaisen mahdollisuuden eri sektorien osallistamiseksi.

3. Mitä mieltä olette ehdotetusta RFNBO-polttoaineita koskevasta vähimmäisosuusvelvoitteesta (ml. välituotevety) ja sille asetettavasta seuraamusmaksutasosta?

-

4. Mitä mieltä olette ehdotetusta mallista lisätä uusiutuva liikennesähkö osaksi jakeluvelvoitetta?

-

Jyllilä Lauri
Maanvaalija Oy